

Kursplan

för kurs på grundnivå

**Tyska, kandidatkurs, Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i 30.0 Högskolepoäng
gymnasieskolan 30.0 ECTS credits**

German, Bachelor Course for Teaching at Secondary Schools

Kurskod: TYA3IS
Gäller från: HT 2023
Fastställd: 2013-06-19
Ändrad: 2023-05-30
Institution Institutionen för slaviska och baltiska språk finska nederländska och tyska

Huvudområde: Tyska
Fördjupning: G2E - Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav, innehåller examensarbete för kandidatexamen

Beslut

Denna kursplan är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden 2013-06-19. Beslut om revidering har fattats av prefekten vid Institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska och tyska.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Inom kursen Tyska II, Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 högskolepoäng godkänt resultat på alla prov utom antingen Språkhistoria, 5 hp eller Referatprov, 4 hp.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
1001	Tyskspråkig litteratur och kultur 1770-1850	7.5
1002	Tillämpad tysk språkvetenskap	7.5
1003	Examensarbete för kandidatexamen	15
1004	Flerspråkighet i språk och litteratur	7.5
1005	Att planera undervisning i tyska	7.5

Kursens innehåll

Kursen är en fortsättningskurs till kursen Tyska II och ger fördjupade kunskaper i och om det tyska språket och om de tyskspråkiga ländernas kultur och litteratur. Kursen ger träning i muntlig och skriftlig språkfärdighet, kunskaper i lingvistik, litteraturvetenskap och ämnesdidaktik samt i vetenskapligt arbetssätt och metodologi.

Kursen vänder sig till studenter som har för avsikt att arbeta som lärare i tyska i gymnasieskolan. Fokus ligger på fördjupade ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen.

Kursen består dels av ett examensarbete om 15 hp, dels av två valbara fördjupningskurser om 7,5 hp. Kursen består av följande valbara delar:

Fördjupning 1: Från upplysning till romantik: Tyskspråkig litteratur och kultur 1770–1850, 7,5 hp.
Fördjupningskursen behandlar tyskspråkig litteratur från epokerna Aufklärung, Sturm und Drang, Klassik och Romantik. Förutom litteraturvetenskaplig analys av de lästa skönlitterära verken behandlas den kulturhistoriska bakgrunden till denna epok samt utvalda litteraturvetenskapliga teorier och metoder och hur dessa kan tillämpas på den lästa litteraturen.

Fördjupning 2: Tyska i autentiska situationer: Tillämpad tysk språkvetenskap, 7,5 hp.

Fördjupningskursen behandlar utvalda teorier och metoder inom tillämpad tysk språkvetenskap. Under kursen analyseras språkbruk i vardagliga situationer, i arbetslivet och i det offentliga rummet. Områden som behandlas är talad eller skriven tyska, till exempel språkbruk i vården, ungdomsspråk, myndighetskommunikation eller språk i medier. Kursen behandlar frågor av social, ekonomisk eller politisk relevans och underlättar för studenternas framtida språkanvändning i professionella sammanhang.

Fördjupning 3: Flerspråkighet i språk och litteratur, 7,5 hp.

Fördjupningskursen behandlar teorier och metoder inom aktuell flerspråkighetsforskning kopplade till de tyskspråkiga länderna. Bland annat diskuteras språkinläring, identitet, attityder till flerspråkighet, språkpolitik, flerspråkiga kommunikationsstrategier, flerspråkig litteratur samt språkmedvetenhet. Kursdeltagarna arbetar också med sin egen flerspråkighet utifrån relevanta metoder. Varje tematiskt område under kursen tar sig an flerspråkighet antingen utifrån ett språkvetenskapligt eller ett litteraturvetenskapligt perspektiv.

Fördjupning 4: Att planera undervisning i tyska, 7,5 hp.

Fördjupningskursen behandlar hur man utifrån aktuell språkdidaktisk forskning planerar undervisning i tyska, både för enstaka lektioner och för längre perioder. Fokus ligger framför allt på frågor som rör progression i läroplaner och läromedel i tyska, både från Sverige och de tyskspråkiga länderna. Även formativ och summativ bedömning behandlas, med särskilt fokus på kompetensområdena skriftlig och muntlig språkfärdighet samt läs- och hörförståelse.

Examensarbete för kandidatexamen, 15 hp.

I delkursen skrivs ett självständigt examensarbete på tyska om ett litteraturvetenskapligt, språkvetenskapligt eller ämnesdidaktiskt ämne. Ämnet väljs i samråd med handledaren. I kursen ingår ett obligatoriskt uppsattsseminarium där vetenskaplig framställning, metod och teori samt forskningsetiska normer för vetenskapliga uppsatser behandlas. Även muntliga redovisningar av teori- och metodval ingår i seminariet. Examensarbetet redovisas på tyska i en vetenskaplig uppsats med tillämpning av allmänt vedertagna principer för forskningsuppgiftens genomförande samt för uppsatsens formella utseende. Muntligt försvar av examensarbetet på ett seminarium och en muntlig opposition på en annan students examensarbete ingår.

För information om vilka fördjupningskurser som är valbara under aktuell termin hänvisas till institutionens webbplats på www.su.se/slabafinety

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på fördjupning 1, Från upplysning till romantik: Tyskspråkig litteratur och kultur 1770–1850, 7,5 hp, ska studenten kunna:

- analysera skönlitteratur utifrån givna litteraturvetenskapliga teorier och metoder
- redogöra för tyskspråkig skönlitteratur från epokerna Aufklärung, Sturm und Drang, Klassik och Romantik, mot en litteraturvetenskaplig och kulturhistorisk bakgrund
- kritiskt diskutera och tillämpa relevanta litteraturvetenskapliga begrepp på den lästa skönlitteraturen.

För godkänt resultat på fördjupning 2: Tyska i autentiska situationer: Tillämpad tysk språkvetenskap, 7,5 hp, ska studenten kunna:

- redogöra för centrala teorier, begrepp och metoder inom olika delar av den tillämpade språkvetenskapen
- värdera centrala teorier och metoder inom olika delar av den tillämpade språkvetenskapen
- analysera autentiska skriftliga eller muntliga kommunikationssituationer på tyska utifrån relevanta teorier och metoder
- med adekvat språkbruk och lämplig terminologi kritiskt diskutera egna och andras analyser av autentiska kommunikationssituationer.

För godkänt resultat på fördjupning 3: Flerspråkighet i språk och litteratur, 7,5 hp, ska studenten kunna:

- utifrån relevant språkvetenskaplig och litteraturvetenskaplig teori och metod diskutera flerspråkighet på såväl individuell som samhällelig nivå
- redogöra för aktuell språk- och litteraturvetenskaplig forskning om flerspråkighet och diskutera konkreta exempel på dessa
- resonera kring sin egen språkbiografi utifrån relevant forskning om flerspråkighet och dra paralleller till de tematiska områden som behandlats inom kursen.

För godkänt resultat på fördjupning 4: Att planera undervisning i tyska, 7,5 hp, ska studenten kunna:

- redogöra för olika språkdidaktiska undervisningsprinciper
- utifrån relevant språkdidaktisk forskning planera lektioner och längre undervisningsperioder i tyska
- utifrån relevant språkdidaktisk forskning planera uppgifter och övningar för de olika kompetensområdena

- diskutera och värdera olika bedömningspraktiker i språkundervisning
- reflektera över progressionen i olika läroböcker i tyska.

Examensarbete för kandidatexamen, 15 hp

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:

- söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning inom huvudområdet tyska
- självständigt identifiera, formulera och lösa problem utifrån tillämpliga teorier och metoder inom valt forskningsområde
- muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera arbetets syfte och resultat
- muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera materialurval, problem och lösningar i dialog med tidigare forskningsrön inom området
- göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga och etiska aspekter
- beakta gällande forskningsetiska normer
- självständigt författa examensarbetet på tyska inom en given tidsram och med beaktande av den språkliga normen för vetenskaplig textproduktion.

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, (grupp)övningar och handledning (enskild eller i grupp).

Obligatoriska moment: muntliga presentationer och skriftliga redovisningar på seminarium är obligatoriska inslag i kursen.

Kompensering kan ske genom av lärare angiven ersättningsuppgift.

Närvaro på all undervisning är obligatorisk till 80%. Högst två seminarietillfällen kan kompenseras.

Fullgörandet av närvarokravet utgör krav för att studenten ska få delta i efterföljande examination.

Undervisningen sker på tyska.

Undervisningen sker på distans eller på campus enligt angivelse för respektive tillfälle för kursen.

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen.

Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Fördjupning 1: Från upplysning till romantik: Tyskspråkig litteratur och kultur 1770–1850, 7,5 hp, examineras genom en muntlig tentamen och genom en skriftlig inlämningsuppgift.

Fördjupning 2: Tyska i autentiska situationer: Tillämpad tysk språkvetenskap, 7,5 hp, examineras genom en muntlig tentamen och genom en skriftlig inlämningsuppgift.

Fördjupning 3: Flerspråkighet i språk och litteratur, 7,5 hp, examineras löpande genom korta, skriftliga eller muntliga uppgifter i anslutning till varje seminarium, en muntlig presentation samt en avslutande skriftlig reflektionsuppgift.

Fördjupning 4: Att planera undervisning i tyska, 7,5 hp, examineras löpande genom korta skriftliga uppgifter efter varje seminarium, en muntlig presentation samt en avslutande skriftlig reflektionsuppgift.

Delkursen Examensarbete för kandidatexamen, 15 hp, examineras genom ett skriftligt examensarbete, ventilering av det skriftliga examensarbetet samt opposition på annan students examensarbete.

I det fall endast en student går kursen, och ordinarie uppsatsventileringsförfarande inte kan följas, sker examination av det självständiga arbetet på följande sätt: I egenskap av opponenter ska studenten göra en muntlig opponering på ett tidigare framlagt examensarbete inför examinator samt handledare. Institutionen tilldelar studenten examensarbetet. I egenskap av respondent ska studenten muntligt försvara sitt examensarbete. Opponent utses av institutionen och kan vara en student från högre nivå/annat ämne, en doktorand eller en lärare.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

Examinationen sker på tyska.

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen.
Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Om student har ett intyg med rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

b) Betygsskala

Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

c) Betygskriterier

De skriftliga målrelaterade betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart. Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande.

d) Slutbetyg

För att få godkänt slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga examinationsuppgifter, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A–E omvandlas till siffrorna 5–1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive delkurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Gångse avrundningsregler tillämpas.

Delkurs som tillgodoräknats bör ingå i sammanvägningen för slutbetyg.

e) Underkännande

För varje kurstillfälle ska i normalfallet minst tre examinationstillfällen erbjudas inom ett år. Det läsår som kurstillfälle saknas erbjuds minst ett examinationstillfälle.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till ämnesstudierektor.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter

Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in inom två veckor efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel tillämpas betygen A–E. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär – mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang – tillämpas betyget E.

g) Handedartid

Student som påbörjat examensarbetet har rätt till sammanlagt minst 8 klocktimmar handledartid.

h) Bedömningsgrunder

Vid betygsättning av examensarbetet används följande bedömningsgrunder: förståelse av den förelagda uppgiften, genomförande av undersökningen eller den teoretiska uppgiften, kunskap om den teoretiska bakgrunden, tolkning och analys av resultaten, självständighet, forskningsetiskt förhållningssätt, förmåga och färdighet att författa arbetet på tyska inom den givna tidsramen, förmåga och färdighet att granska och diskutera andras examensarbeten samt förmåga och färdighet att muntligt försvara sitt arbete vid ventilering och opposition.

i) **Byte av handledare och examinator**

Byte av handledare kan ske vid särskilda omständigheter. Begäran om ett sådant byte, med motivering, ska göras hos ämnesstudierektor. Byte av examinator kan endast ske när student underkänts på ett prov två gånger i rad av en och samma examinator.

j) **Konsekvenser**

Student som under det aktuella kurstillfället inte blir klar med ett påbörjat examensarbete har inte rätt till mer handledartid. Dock har studenten alltid rätt att få sitt examensarbete bedömt vid efterföljande examinationstillfälle.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte ingå i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

För aktuell kurslitteratur hänvisas till institutionens webbplats på www.su.se/slabafinety

Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.

Litteratur för examensarbete väljs i samråd med handledare.